

ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА: проблеми та перспективи розвитку

Восьма міжнародна науково-методична конференція "Вища технічна освіта: проблеми та перспективи розвитку в контексті Болонського процесу" пройшла 21-22 вересня на базі НТУУ "КПІ". В її роботі взяли участь ректори, проректори, завідувачі кафедр, провідні науковці вітчизняних ВНЗ, представники міністерств та відомств, гості з Росії, Казахстану, Узбекистану, Таджикистану, Білорусі. Було зареєстровано 156 доповідачів.

Вітаючи зібрання, ректор університету **М.З.Згуровський** побажав учасникам напрацювати узгоджену концепцію та стратегію реформування вищої технічної освіти, яка б відповідала нинішнім та майбутнім вимогам економіки й ринку праці.

Він, зокрема, наголосив, що період обговорення ідей і перспек-

тив щодо реформування вищої освіти пройшов. Нинішня зустріч – це обмін досвідом з приводу перших результатів таких структурних перетворень. М.З.Згуровський зупинився на деяких нагальних проблемах, які вимагають вирішення. Одна з них – підготовка бакалаврів та їх затребуваність на ринку праці, що потребує гармонізації діяльності вищої школи і промисловості країни. Інша стосується формування нової концепції підготовки магістрів. Адже не можна автоматично трансформувати рівень спеціаліста в рівень магістра, оскільки магістерська підготовка передбачає занурення студентів у наукові дослідження. Аналог – підготовка за аспірантськими програмами з обов'язковим включенням академічного блоку (викладання циклу передових дисциплін). Нині існує альтернатива: сформувані критерії й вимоги до підготовки і зменшити кількість молодих фахівців, як це робиться в Європі, чи збільшити випуск магістрів і втратити якість та визнання європейських структур.

Викликає стурбованість, сказав М.З.Згуровський, і якість підготовки фахівців. Вища технічна освіта не може задовольнити швидко прогресуючий ринок праці. Щоб молоді спеціалісти могли конкурувати на ньому, вони повинні отримати фундаментальну базу й добру фахову підготовку, тобто повинні вміти не лише експлуатувати, а й творити нову техніку. Крім того, вони обов'язково мають володіти іноземними мовами й інформаційними техно-

логіями, економічними та правовими знаннями. "За останні кілька років в Україну в'їхало майже 8 тис. інженерів для банківської сфери. Тобто у масовому вимірі українські спеціалісти почали програвати на ринку високих технологій", – констатував ректор.

В.Д.Шинкарук, заступник міністра освіти і науки України, у своєму виступі, що стосувався проблем і перспектив розвитку вищої освіти в контексті Болонського процесу, назвав НТУУ "КПІ" авангардом у реалізації положень Болонської декларації, де формують вищу технічну освіту і освіту України в цілому. Він зауважив, що неясна технічна освіта може негативно позначитися на безпеці держави. Доповідач також розмірковував щодо розробки нової редакції Закону України "Про вищу освіту" та скерування практичних дій на створення нормативних і законодавчих документів для вищої освіти.

Доповідь **Ю.І.Якименка** та **М.З.Згуровського**, де розглядалися проблеми та концепція створення дослідницького університету, викликала неабияке зацікавлення слухачів. У ній було зауважено, що якість і конкурентоспроможність – основні характеристики вищої освіти, а серед критеріїв для визначення світового рейтингу університетів називалася якість підготовки випускників, фаховий рівень викладацького складу та ефективність наукових досліджень. **В.І.Луговий**, директор Інституту вищої освіти АПН України, доповідав про проблеми системності в реформуванні вищої освіти України та ін.

Слід зауважити, що серед доповідачів на секційних засіданнях переважали представники Київської політехніки. Особливо багато їх повідомлень стосувалося концепції двоступеневої освіти, проблем академічної мобільності студентів, впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, рейтингової системи оцінювання знань студентів, шляхів підвищення якості освіти, використання інформаційних технологій в освіті, проблем формування комунікативної культури сучасного інженера тощо.

На заключному пленарному засіданні за підсумками роботи конференції було ухвалено відповідне рішення щодо подальших кроків на шляху реформування вищої технічної освіти в Україні.

Н.Вдовенко

Ветеранам війни, праці, військової служби

Дорогі друзі!

1 жовтня Україна відзначає День ветерана, започаткування якого є виразом глибокої пошани суспільства до людей старшого покоління.

Від щирого серця вітаю Вас, дорогі ветерани-політехніки, з цим святом! Ветеран – це високе, почесне і горде ймення. Його носить той, хто пройшов горнило Великої Вітчизняної війни, піднімав країну з руїн і попелу, вірно служив і захищав її в лавах Збройних сил та інших силових структур, вчив і виховував молоде покоління, науковими здобутками забезпечував передові рубежі вітчизняної промисловості.

Ваше життя – це жива історія, велика і велична правда, яку не спотворити жодній політичній кон'юктурі, жодним змінам у сучасному мінливому світі. Це постійна школа виховання молоді, взірць дієвого патріотизму для кожної чесної людини і свідомого громадянина, наочне свідчення єдності всіх поколінь нашого народу.

Бажаю Вам міцного здоров'я. Нам дуже потрібні Ваші глибокі знання, професійний досвід, незламність, невичерпний оптимізм, життєвий гарт. Залишайтеся і надалі у строю!

З повагою,

М.З.Згуровський, ректор НТУУ "КПІ"

Перший віце-прем'єр-міністр України радиться з науковцями

Розширена нарада з керівниками провідних галузевих наукових та науково-дослідних установ України "Острови інноваційного прориву національної економіки: політика держави та практика реалізації" під головуванням першого віце-прем'єр-міністра України М.Я.Азарова відбулася 25 вересня в НТУУ "КПІ". В її роботі взяли участь провідні українські вчені, представники підприємств, органів влади, бізнесу та освіти.

У вступному слові М.Я.Азаров, охарактеризувавши передумови прискореного інноваційного розвитку України, повідомив, що мета наради – обговорення напрямів й економічних дій розвитку інноваційної, конкурентоспроможної на світовому ринку національної економіки, напрямів та дій, спрямованих на забезпечення сталого розвитку і покращення якості життя населення України. Він, зокрема, висловив стурбованість незначною кількістю інноваційних проектів, поданих на розгляд Кабміну для надання державної фінансової підтримки.

У виступах керівників наукових закладів, технопарків тощо йшлося про причини, які стримують розвиток інноваційних технологій у державі, та можливі шляхи їх подолання. Академік НАНУ **В.М.Гець**, зокрема, зупинився на необхідності створення науково-промислових корпорацій, які нині зароджуються у форматі Наукового парку "Київська політехніка", наявних 20 вітчизняних технопарків (серед успішних називалися технопарки технічного університету "ХПІ" та Інституту електрозварювання ім. Є.О.Патона), де створено сприятливе середовище для впровадження інноваційних проектів. Він вважає пріоритетними для економічного розвитку України транспортну галузь, нанотехнології та ін.

Президент НАНУ академік **Б.Є.Патон** упевнений, що майбутнє – за науково-виробничими комплексами, які поєднують науку, виробництво й освіту. Він визнав пріоритетними напрямками розвитку економіки енергозбереження й енергозабезпечення, видобуток шахтного газу (як альтернативу природному газу), розвиток нанотехнологій тощо.

Виступає директор технопарку ІЕЗ ім. Є.О.Патона О.А.Мазур

Радник Президента України **О.О.Зінченко** у своєму виступі розглянув інноваційний розвиток на основі економіки знань. Він назвав пілотний проект "Науковий парк "Київська політехніка" середовищем для масових інновацій, що здійснюються на базі дослідницького університету.

Ректор Дніпропетровського гірничого університету академік НАНУ **Г.Г.Півняк** у своєму виступі поділився думками щодо розвитку інноваційних структур в університетах та про роль місцевих органів влади в їх становленні. А ректор НТУ "ХПІ" **Л.Л.Товарнянський** поінформував присутніх про розвиток інформаційного суспільства України.

Підсумовуючи обговорення, що тривало кілька годин, **М.Я.Азаров** ще раз наголосив, що економічна ситуація в країні змушує переходити на інноваційний шлях розвитку та закликать науковців і виробників активніше висувати й впроваджувати інноваційні проекти.

На думку першого віце-прем'єр-міністра України, пріоритетними можуть бути визнані такі напрями економіки: передові розробки ВПК, з якими можна вийти на світові ринки; енергозбереження, альтернативні джерела енергії; все, що працює на імпортозаміщення, тобто може вироблятися в Україні; напрацювання у сфері сільського господарства щодо засухоустійкості сортів та інтенсифікації технологій; розробки в галузі медицини, покликани покращити і продовжити життя людей.

За підсумками роботи було ухвалено відповідне рішення, в якому знайшли відображення пропозиції та зауваження учасників наради.

Н.Слизарова

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **Міжнародна конференція**

У центрі уваги – інновації

2 **Гості із США**

Моніторинг якості навчання англійської мови

Молодим науковцям – увагу і турботу

3 **Ювілей Д.Ф.Чернеги**

Журналу "Наукові вісті" – 10 років

Наукові читання

4 **Фестиваль авторської пісні**

Місячник здоров'я триває

Гра "Лабіринт"

